

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer A. Klink
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Kenmerk: HVBUIT09/137/pw Datum: **10 juli 2009**
Behandeld door: J.C.A.M. van de Sande E-mail: j.vd.sande@ggdhvb.nl
Onderwerp: maatregelen rond Q-koorts in het werkgebied van GGD Hart voor Brabant

Geachte heer Klink,

Het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant wil uit het oogpunt van volksgezondheid uw aandacht vragen voor de situatie rond de Q-koorts in haar werkgebied.

Ondanks genomen maatregelen moet geconstateerd worden dat niet alleen het aantal patiënten ten opzichte van 2008 aanmerkelijk toeneemt maar dat ook het gebied waarbinnen zich patiënten bevinden met Q-koorts in 2009 duidelijk uitbreidt. Er vindt nog geen reductie van risico's plaats tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau en de verwachting is ook niet dat dit op korte termijn met de huidige maatregelen zal veranderen. De risico's voor de volksgezondheid vinden wij onaanvaardbaar. Wij hebben onvoldoende vertrouwen in de huidige maatregelen, dat er op korte termijn wel een verbetering zal optreden. Tevens vinden wij dat er bij beleidsoverwegingen het volksgezondheidsaspect bepalend moet zijn. Meer in zijn algemeenheid denken wij dat de ervaringen met de Q-koorts het noodzakelijk maken dat aspecten van volksgezondheid een nog zwaardere rol dienen te spelen bij de discussies over het verder uitbreiden van de intensieve veehouderij in onze regio.

GGD Hart voor Brabant

Postbus 3166
5203 DD 's-Hertogenbosch
Telefoon: 0900 - 463 64 43
(lokaal tarief)
Telefax: (073) 641 86 53

www.ggdhvb.nl
Bankrekening: 46.33.73.960

Vestigingen

's-Hertogenbosch
Oss
Tilburg

Gelet op de onzekerheden rond de resultaten van het vaccinatiebeleid vragen wij u om aanvullende maatregelen te nemen:

- Een meldingsplicht op basis van absolute aantallen abortussen in plaats van het huidige 5% criterium. Het komt nu regelmatig voor dat grotere bedrijven niet voldoen aan de meldingsplicht en wel degelijk een grote bijdrage leveren aan de uitstoot van Coxiella bacteriën zonder dat voor deze bedrijven aanvullende maatregelen genomen hoeven te worden.
- Maatregelen te nemen ten aanzien van de inrichtingen van de geitenstallen. Veel stallen zijn momenteel open waardoor verwaaiing naar de omgeving maximaal is.
- Maatregelen te nemen ten aanzien van de verwerking van de geitenmest in het gehele risicogebied aangezien alle geitenstallen als potentieel besmet moeten worden beschouwd.
- Te onderzoeken welke andere sectoren dan de melkgeiten en -schapen een bijdrage levert aan de expositie van Coxiella.

Daarnaast constateren wij in contacten met burgers (w.o. toeristen) dat zij zich onzeker voelen omtrent hun gezondheidssituatie en dat zij behoefte hebben aan voorlichting ten aanzien van de veterinaire aspecten van Q-koorts, zoals de overwegingen waarom voor het huidige beleid gekozen wordt door LNV, de werkwijze van VWA, inzicht in de brononderzoeken en de begeleiding.

Wij hebben begrepen dat het thans nog te vroeg gevonden wordt om dit type maatregelen generiek af te kondigen. Mocht u dit eveneens het geval vinden dan stellen wij voor om ten behoeve van nader onderzoek naar de bestrijding van Q-koorts een aantal van de hierboven genoemde maatregelen als pilot uit te voeren in onze regio.

De GGD Hart voor Brabant heeft vanaf 2007 een enorme inspanning geleverd in het afhandelen van Q-koorts meldingen. De formatie infectieziektebestrijding zal mede daarom de komende jaren in onze GGD uitgebreid moeten worden met 1,9 fte. Wij voegen een notitie bij die uitgebreid ingaat op de consequenties van de enorme groei die de problematiek van de infectieziektebestrijding de afgelopen jaren heeft meegemaakt. De 29 gemeentebesturen van de GGD Hart voor Brabant hebben zich onlangs unaniem achter deze notitie geschaard

Wij dringen aan op herziening van de formatienorm infectieziektebestrijding en het toevoegen van de hierbij behorende middelen aan het Gemeentefonds. In de tussentijd verzoeken wij u om een tegemoetkoming in de extra kosten die de GGD heeft moeten leveren ten behoeve van de bestrijding.

In de verwachting dat u voor bovenstaande aandachtspunten oplossingen wilt zoeken, verblijven wij.

Hoogachtend,
Het Dagelijks Bestuur van de GGD Hart voor Brabant
Names deze,

F. Ronnes
Voorzitter

Ministerie van LNV
Mevrouw G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Kenmerk: HVBUIT09/137/pw Datum: **10 juli 2009**
Behandeld door: J.C.A.M. van de Sande E-mail: j.vd.sande@ggdhvb.nl
Onderwerp: maatregelen rond Q-koorts in het
werkgebied van GGD Hart voor
Brabant

Geachte mevrouw Verburg,

Het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant wil uit het oogpunt van volksgezondheid uw aandacht vragen voor de situatie rond de Q-koorts in haar werkgebied.

Ondanks genomen maatregelen moet geconstateerd worden dat niet alleen het aantal patiënten ten opzichte van 2008 aanmerkelijk toeneemt maar dat ook het gebied waarbinnen zich patiënten bevinden met Q-koorts in 2009 duidelijk uitbreidt. Er vindt nog geen reductie van risico's plaats tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau en de verwachting is ook niet dat dit op korte termijn met de huidige maatregelen zal veranderen. De risico's voor de volksgezondheid vinden wij onaanvaardbaar. Wij hebben onvoldoende vertrouwen in de huidige maatregelen, dat er op korte termijn wel een verbetering zal optreden. Tevens vinden wij dat er bij beleidsoverwegingen het volksgezondheidsaspect bepalend moet zijn. Meer in zijn algemeenheid denken wij dat de ervaringen met de Q-koorts het noodzakelijk maken dat aspecten van volksgezondheid een nog zwaardere rol dienen te spelen bij de discussies over het verder uitbreiden van de intensieve veehouderij in onze regio.

Gelet op de onzekerheden rond de resultaten van het vaccinatiebeleid vragen wij u om aanvullende maatregelen te nemen:

- Een meldingsplicht op basis van absolute aantallen abortussen in plaats van het huidige 5% criterium. Het komt nu regelmatig voor dat grotere bedrijven niet voldoen aan de meldingsplicht en wel degelijk een grote bijdrage leveren aan de uitstoot van Coxiella bacteriën zonder dat voor deze bedrijven aanvullende maatregelen genomen hoeven te worden.
- Maatregelen te nemen ten aanzien van de inrichtingen van de geitenstallen. Veel stallen zijn momenteel open waardoor verwaaiing naar de omgeving maximaal is.
- Maatregelen te nemen ten aanzien van de verwerking van de geitenmest in het gehele risicogebied aangezien alle geitenstallen als potentieel besmet moeten worden beschouwd.
- Te onderzoeken welke andere sectoren dan de melkgeiten en -schapen een bijdrage levert aan de expositie van Coxiella.

Daarnaast constateren wij in contacten met burgers (w.o. toeristen) dat zij zich onzeker voelen omtrent hun gezondheidssituatie en dat zij behoefte hebben aan voorlichting ten aanzien van de veterinaire aspecten van Q-koorts, zoals de overwegingen waarom voor het huidige beleid gekozen wordt door LNV, de werkwijze van VWA, inzicht in de brononderzoeken en de begeleiding.

Wij hebben begrepen dat het thans nog te vroeg gevonden wordt om dit type maatregelen generiek af te kondigen. Mocht u dit eveneens het geval vinden dan stellen wij voor om ten behoeve van nader onderzoek naar de bestrijding van Q-koorts een aantal van de hierboven genoemde maatregelen als pilot uit te voeren in onze regio.

De GGD Hart voor Brabant heeft vanaf 2007 een enorme inspanning geleverd in het afhandelen van Q-koorts meldingen. De formatie infectieziektebestrijding zal mede daarom de komende jaren in onze GGD uitgebreid moeten worden met 1,9 fte. Wij voegen een notitie bij die uitgebreid ingaat op de consequenties van de enorme groei die de problematiek van de infectieziektebestrijding de afgelopen jaren heeft meegemaakt. De 29 gemeentebesturen van de GGD Hart voor Brabant hebben zich onlangs unaniem achter deze notitie geschaard

Wij dringen aan op herziening van de formatienorm infectieziektebestrijding en het toevoegen van de hierbij behorende middelen aan het Gemeentefonds. In de tussentijd verzoeken wij u om een tegemoetkoming in de extra kosten die de GGD heeft moeten leveren ten behoeve van de bestrijding.

In de verwachting dat u voor bovenstaande aandachtspunten oplossingen wilt zoeken, verblijven wij.

Hoogachtend,
Het Dagelijks Bestuur van de GGD Hart voor Brabant
Names deze,

F. Ronnes
Voorzitter